

Syroka, Andrzej

Jubileusz 50-lecia Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Medycyna Nowożytna 7/2, 197-200

2000

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Andrzej Syroka

Jubileusz 50-lecia Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

W 1950 r. została powołana we Wrocławiu Akademia Medyczna. Podstawą dla jej organizacji był Wydział Lekarski (z Oddziałem Stomatologicznym) i Oddział Farmaceutyczny Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. W pięćdziesięciolecie powstania wrocławskiej uczelni medycznej zostały zorganizowane uroczyste obchody z okazji jej jubileuszu. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego został prof. dr hab. Andrzej Steciwko. Patronat honorowy nad obchodami objął Prezydent RP, Aleksander Kwaśniewski. W skład Komitetu Honorowego jubileuszu weszły liczne osobistości ze świata polityki i nauki, a także przedstawiciele różnych wspólnot wyznaniowych.

Obchody pięćdziesięciolecia wrocławskiej Akademii Medycznej miały przede wszystkim charakter merytoryczny. Zdecydowano się z tej okazji na zorganizowanie licznych spotkań naukowych, służących prezentacji dorobku wrocławskiego środowiska medycznego i farmaceutycznego. W dniach 1–16 września odbywał się zorganizowany przez prof. dr hab. Alicję Chybicką "Intensywny kurs onkologii – Erasmus 2000", 7 i 8 września miało miejsce II Ogólnopolskie Sympozjum pt. "Postępy w diagnostyce i leczeniu chorób u dzieci", zorganizowane przez prof. dr hab. Franciszka Iwańczaka. Od 13 do 16 września obradował zorganizowany przez dr. hab. Juliusza Jakubaszko II Europejski Kongres Medycyny Ratunkowej – I Polski Kongres Medycyny Ratunkowej. Ważnym wydarzeniem naukowym, wykraczającym poza mury wrocławskiej Akademii Medycznej, stał się Festiwal Nauki Wrocławskiej, którego koordynatorem z ramienia AM był prof. dr hab. Marian Klinger. W ramach Festiwalu odbyła się prezentacja dorobku naukowego (w formie wykładów, wystaw i prezentacji naukowych) Katedr, Zakładów i Klinik Wrocławskiej Akademii Medycznej.

Kolejne imprezy naukowe związane z jubileuszem pięćdziesięciolecia wrocławskiej uczelni odbyły się w październiku 2000 r. Zainauguował je I Kongres Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, obradujący w dniach od 6 do 8 października. Jego organizatorem był prof. dr hab. Andrzej Steciwko. 11 października miało miejsce zorganizowane przez prof. dr hab. Tomasza Szepietowskiego specjalne jubileuszowe posiedzenie naukowe Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Lekarskiego pt.

"Guzy przysadki mózgowej i oftalmopatia endokrynną". W dniach od 13–14 października obradowała we Wrocławiu V Ogólnopolska Konferencja Studentów Medycyny i Młodych Lekarzy, zorganizowana przez opiekuna Studenckiego Koła Naukowego przy AM we Wrocławiu, prof. dr hab. Krystynę Sawicz-Birkowską. 14 i 15 października odbył się natomiast VIII Krajowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego pt. "Rola i zadania medycyny społecznej u progu XXI stulecia". Organizatorką zjazdu była prof. dr hab. Ludmiła Waszkiewicz.

Z okazji jubileuszu pięćdziesięciolecia Akademii Medycznej we Wrocławiu urządzono ponadto następujące wystawy:

1) "Z historii zawodu pielęgniarki" (5–7 października. Komisarz – mgr Joanna Rosińczuk-Tenderys

2) Wystawa wydawnictw Akademii Medycznej we Wrocławiu (5–7 października). Komisarz – mgr Urszula Mądrzak

3) "Biblioteka w 50-lecie Akademii Medycznej" (5–7 października). Komisarz – dr Jan Dąbrowski

4) "50 lat farmacji wrocławskiej" (2–6 października). Komisarz – mgr Andrzej Syroka

5) "Sport i rekreacja w 50-lecie wrocławskiej Akademii Medycznej" (2–8 października). Komisarz – mgr Wojciech Wójcik

6) Wystawa Fotograficzna – migawki z 50-lecia AM. Fotografie inż. Włodzimierza Kałdowskiego (2–8 października)

7) "25-lecie Akademickiego Zespołu Pieśni i Tańca «Jedliniok» – przyjaciela Akademii Medycznej" (6 października). Komisarze – mgr Jadwiga Kimber-Brzezicka i mgr Roman Patruś.

W czasie obchodów jubileuszu odbyły się także imprezy o charakterze studencko-absolwenckim – 6 października zjazdu koleżeńskie absolwentów Wydziału Lekarskiego rocznika 1958 (organizator dr med. Bożena Ziółkowska) i rocznika 1968 (organizator prof. dr hab. Krzysztof Wronecki) oraz w dniach od 6 do 8 października impreza studencka – Medicalia Jubileuszowe 2000.

Jubileusz upamiętniono wybiciem specjalnego medalu okolicznościowego. Na jego awersie znajduje się postać Eskulapa obramowana hasłem "Salutis custos et vindex", natomiast na rewersie – czteropolowy herb Wrocławia.

Została także wydana okolicznościowa publikacja – obszerny album, opisujący historię katedr wrocławskiej uczelni w minionym pięćdziesięcioleciu. Praca ta ma bardzo duże znaczenie dla dokumentacji dorobku życia naukowego w powojennym Wrocławiu i z pewnością znajdzie zastosowanie w pracach polskich historyków medycyny, prowadzących studia nad dziejami polskiej myśli naukowej w drugiej połowie XX stulecia. Wrocław był bo-

wiem w tym okresie jednym z najżywotniejszych ośrodków polskiej myśli medycznej. Wrocławscy uczeni wnieśli wiele nowego do dorobku polskiej medycyny, stomatologii i farmacji. Znalazło to szczególne odbicie w jubileuszowym wydawnictwie.

Kulminacyjnym punktem obchodów jubileuszu 50-lecia Akademii Medycznej we Wrocławiu był dzień 6 października 2000 r. O godz. 8. zostało odprawione we wrocławskiej katedrze pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela nabożeństwo ekumeniczne i msza święta. Następnie w Hali Ludowej oficjalnie rozpoczęto uroczyste obchody jubileuszu, które połączono z Centralną Inauguracją Roku Akademickiego 2000/2001 w polskich uczelniach medycznych. Uczestniczyło w tej uroczystości kilka tysięcy osób. Obok rektorów wszystkich krajowych uczelni medycznych i pracowników wrocławskiej AM, w obchodach udział wzięli studenci i absolwenci. Obecne było również liczne grono gości honorowych, wśród nich Prezydent RP, a także przedstawiciele dolnośląskich instytucji przemysłowych, wspierających od lat finansowo działalność wrocławskiej uczelni medycznej.

Po powitaniu zaproszonych gości przez Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu, prof. dr hab. Andrzeja Steciwko, obszerny wykład wygłosił Rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu, prof. dr hab. Leszek Paradowski. Przedstawił w nim dorobek naukowy i organizacyjny wrocławskiej medycyny, stomatologii i farmacji w minionym pięćdziesięcioleciu. Odniósł się również bardzo krytycznie do sytuacji polskiej służby zdrowia w ostatnim okresie. Stwierdził, że Kolegium Rektorów Polskich Uczelni Medycznych, obecne na jubileuszu, zamierza wnieść istotne poprawki do programu reformy polskiej służby zdrowia i nadzorować ich wdrożenie w życie, zarówno w interesie polskiego środowiska lekarskiego, jak i w interesie pacjentów.

Następnie zostały nadane dwa doktoraty honoris causa, które otrzymali prof. dr Shaul Massry z USA oraz prof. dr hab. Henryk Ratajczak. W swoim wystąpieniu prof. Ratajczak poparł prof. Paradowskiego, odwołując się do idei powinności narodowych polskiej inteligencji, do których należy dbałość o dobra wyższego rzędu, takie jak stan zdrowia społeczeństwa i dostępność do edukacji. Prof. Ratajczak apelował do zebranych na sali lekarzy o podtrzymywanie wartości charakterystycznych dla etosu polskiej inteligencji, wśród których zawsze znajdowało się nastawienie prospołeczne.

Zasłużonym pracownikom AM we Wrocławiu Prezydent RP wręczył odznaczenia państwowe. Następnie odbyła się immatrykulacja studentów. Po wysłuchaniu pieśni *Gaude Mater Polonia*

prof. dr hab. Antonina Harłodzińska-Szmyrka wygłosiła wykład inauguracyjny pt. "Blżej prawdy o nowotworach". Obchody przedpołudniowe zakończyło uroczyste Gaudeamus.

Po południu 6 października w Teatrze Polskim we Wrocławiu uroczysto rozpoczęto I Kongres Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej. Wykłady inauguracyjne wygłosili prof. dr hab. Jerzy Woy-Wojciechowski, prof. dr hab. Tadeusz Tołłoczko i prof. dr hab. Zbigniew Rudkowski. Obchody jubileuszowe zakończył wieczorny koncert, który odbył się w Hali Ludowej.

Oceniając całość obchodów jubileuszu 50-lecia wrocławskiej AM należy podkreślić ogromny wysiłek Komitetu Organizacyjnego, którego praca zyskała zasłużone uznanie nie tylko u bezpośrednich uczestników obchodów, lecz została także zauważona we wrocławskim środowisku naukowym i we wrocławskich mediach. Szkoda, że jubileuszowi jednej z największych i najbardziej zasłużonych polskich uczelni medycznych, jaką jest Akademia Medyczna we Wrocławiu, nie nadano w mediach centralnych wymiaru o charakterze ponadlokalnym, na co z całą pewnością zasługiwał. Wydaje się, że centralistyczna perspektywa, z jaką postrzega się problemy nauki polskiej i jej historii powinna jak najszybciej zostać przezwyciężona, tak dla dobra samej nauki, jak i dokumentacji jej historii. Historykom polskiej medycyny XX wieku pozostaje zapoznanie się ze specjalnie wydaną księgą jubileuszową, która dokumentuje trwały wkład śląskiego środowiska lekarskiego i farmaceutycznego do rozwoju nauki polskiej w latach 1950–2000.